

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	854-01-71
Дата:	19, 09 2018 г.

09⁵⁹
реш

ДО
Г-ЖА ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА 44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Уважаема г-жо Председател,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 76, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание внасяме Законопроект за изменение на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи, съответно с мотиви и предварителна оценка на въздействието.

Молим законопроектът да бъде представен за разглеждане и гласуване съгласно установения ред.

Вносител:

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

ЗАКОН

за изменение на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи
(обн. ДВ. бр.17 от 1991 г., изм. ДВ. бр. 20 и 74 от 1991 г., изм. ДВ. бр. 18, 28, 46 и 105 от 1992 г., изм. ДВ. бр. 48, 64 и 83 от 1993 г., изм. ДВ. бр. 80 от 1994 г., изм. ДВ. бр. 45, 57 и 59 от 1995 г., изм. ДВ. бр. 79, 103 и 104 от 1996 г., изм. ДВ. бр. 62, 87, 98, 123 и 124 от 1997 г., изм. ДВ. бр. 36, 59, 88 и 133 от 1998 г., изм. ДВ. бр. 68 от 1999 г., изм. ДВ. бр. 34 и 106 от 2000 г., ... изм. и доп. ДВ. бр. 55 от 2018 г.)

§ 1. В чл. 10в, ал. 1, т. 2 и 3 думите „за изселилите се“ се заменят с „изселилите се“.

Заклучителна разпоредба

§ 2. Лицата по чл. 10в, ал. 1, т. 2 и 3, които не са подали заявление пред Министерството на земеделието и горите в срока по § 27 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи (обн. ДВ. бр. 13 от 2007 г.), както и лицата, чиито заявления са били оставени без разглеждане или не са били уважени поради подаването им след законоустановения срок, могат да подадат заявление пред Министерството на земеделието, храните и горите без ограничение във времето.

Вносител:

МОТИВИ

към Законопроекта за изменение на Закона за собствеността и ползването на
земеделските земи

Внесената промяна има за цел да защити правата на българските граждани - тракийски бежанци и техните потомци, с чиито земи е погасен държавният дълг съгласно Спогодбата за уреждане на висящите финансови въпроси и развитие на икономическото сътрудничество между Народна Република България и Кралство Гърция (ДВ, бр. 87 от 1964 г.). Правото им на обезщетение е въведено през септември 1991 г. чрез разпоредбата на чл. 10а (сега чл. 10в) от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи, без упражняването на това право да е обвързано със срок. Такъв се установява четири години по-късно, когато се въвежда преклузивен срок, в който тези лица могат да подават заявление пред Министерството на земеделието и хранителната промишленост, който впоследствие неколккратно е удължаван. Последно такова удължаване е направено с приетите през февруари 2007 г. промени в закона.

Въпреки предвиждането на допълнителни срокове, през които хората, имащи право на обезщетение в споменатата хипотеза, да могат да се възползват от дадената им законова възможност, те се оказват недостатъчни по практически причини. Много наследници на тракийски бежанци, напр. пребиваващи трайно извън страната или болни и възрастни хора, не са предявили правата си в указаните от закона преклузивни срокове. Налице са и редица примери, в които потомците на тракийските бежанци въобще не знаят дали наследодателите им са обезщетени, по какъв ред или дори че са имали право на обезщетения.

Понастоящем производства по заявления, които са подадени след изтичането на срока по § 27 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи, т.е. след 13 февруари 2008 г., се прекратяват като недопустими, именно поради изтичане на този срок, без исканията за обезщетяване да бъдат разглеждани по същество.

Проблемът е, че с пропускането на сроковете, тези хора губят правото си на справедливо обезщетение. Подобна невъзможност за търсене, съответно получаване на такова обезщетение в случаите на засягане на правото на собственост от страна на държавата, следва да се разглежда и в светлината на Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи. Налице са множество осъдителни за страната ни решения на Съда в Страсбург по дела, свързани с т.нар. реституционно законодателство, включително решения по прилагането на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи. По делото *Кръстева и други срещу България* (окончателно решение от 1 септември 2017 г.) напр. във връзка с т.нар. земеделска реституция, Съдът постановява, че отнемането на правото на собственост нарушава принципа на правна сигурност и, без каквато и да е възможност да бъде получено обезщетение, представлява непропорционална мярка, която е в нарушение на Конвенцията.

Вносител:

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО
на Законопроекта за изменение на
Закона за собствеността и ползването на земеделските земи

I. Основания за законодателната инициатива

Защита на правата на българските граждани - тракийски бежанци и техните потомци, с чиито земи е погасен държавният дълг съгласно Спогодбата за уреждане на висящите финансови въпроси и развитие на икономическото сътрудничество между Народна Република България и Кралство Гърция (ДВ, бр. 87 от 1964 г.)

II. Заинтересовани групи

Български граждани - тракийски бежанци и техните потомци, с чиито земи е погасен държавният дълг съгласно Спогодбата за уреждане на висящите финансови въпроси и развитие на икономическото сътрудничество между Народна Република България и Кралство Гърция (ДВ, бр. 87 от 1964 г.). Проучванията показват, че наследниците на тракийски бежанци, основно пребиваващи трайно извън страната или болни и възрастни хора, които не са предявили правата си в указанияте от закона преклузивни срокове са около 50 000 (петдесет хиляди) човека.

III. Анализ на разходи и ползи

Правото на обезщетение е въведено през септември 1991 г. чрез разпоредбата на чл. 10а (сега чл. 10в) от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи и става с поименни компенсационни бонове и/или със земя от държавния поземлен фонд.

Предварителната оценка за непредявените права по ЗСПЗЗ възлиза на около 2 500 000 (два милиона и петстотин хиляди) лв. Предвид, че обезщетяването става предимно с поименни компенсационни бонове натоварването върху бюджета е минимално.

IV. Административна тежест и структурни промени

Приемането и изпълнението на законопроекта не налага административни промени или въвеждане на регулаторни режими и такси

V. Въздействие върху нормативната уредба

Приемането на законопроекта не е свързано и не налага промени в други нормативни актове.

Вносител: